

**Københavns Kommune
Økonomiforvaltningen**

**Direktionsnotat af juni 2013
Revision af regnskabet for 2012**

Indholdsfortegnelse

	Side
1. Indledning	1
2. Revision af regnskab 2012 – sammenfatning	2
2.1 Forventede revisionsbemærkninger	2
2.1.1 Forventede revisionsbemærkninger for 2012	2
2.1.2 Revisionsbemærkninger for tidligere år, der videreføres	2
2.2 Observationer fra årsregnskabsrevisionen for 2012	3
2.3 Revisionsopgaver udført af Intern Revision	3
3. Afsluttede observationer fra tidligere år	3
3.1 Afsluttede observationer fra tidligere år, revisionsbemærkninger	3
3.2 Afsluttede observationer fra tidligere år, øvrige forhold	3
4. Afslutning	3
5. Observationer fra årsregnskabsrevisionen for 2012	5
5.1 Bevillingskontrol af kommunens samlede regnskab	5
5.2 Lønadministration samlet set for kommunen	6
5.3 Generel forbedring af processer og rutiner vedrørende årsregnskabet	8
balance	8
5.4 Kommunens omkostningsbaserede regnskabsresultat	9
5.5 Bevillingskontrol af økonomiudvalgets regnskab	10
5.6 Momsberigtigelse for tidligere år	10
5.7 Gennemgang af personsager på statsrefusionsområdet, der hører under Økonomiforvaltningen	11
5.7.1 Børnetilskud	11
5.7.2 Børnefamilieydelse	11
5.7.3 Underholdsbidrag	11
5.7.4 Boligsikring	11
5.7.5 Boligyldelse og boligydelse som lån	12
5.7.6 Beboerindskudslån	12
5.7.7 Folkepension og helbredstillæg	12
5.8 Ledelseskontrol og systemafstemninger på statsrefusionsområdet, der hører under Økonomiforvaltningen	12
5.8.1 Ledelsestilsyn	12
5.8.2 Systemafstemninger	13
6. Revisionsopgaver udført af Intern Revision	14
6.1 Løn- og tjenestemandspensioner	14
6.2 Balancen	15
Bilag 1	16

1. Indledning

Vi er ved at afslutte revisionen af årsregnskabet for Københavns Kommune for 2012 og har gennemgået regnskabet for Økonomiudvalget. Som led i revisionen rapporteres hermed vores kommentarer til udvalgets regnskab. Vi forventer ikke at afgive yderligere kommentarer til udvalgets regnskab for 2012. Vores kommentarer vil indgå i den samlede beretning om revisionen af kommunens regnskab.

Det påhviler ledelsen at tilrettelægge kontrolsystemer og forretningsgange, der er betryggende efter kommunens forhold, og det påhviler revisor at gennemgå disse forretningsgange og interne kontroller som et led i revisionen af årsregnskabet.

For en generel beskrivelse af revisionens formål, udførelse og omfang samt ansvarsfordeling mellem ledelse og revisor henvises til revisionsberetning af 24. februar 2009.

Vi skal for god ordens skyld gøre opmærksom på, at revisionen først kan anses for afsluttet, når vi har underskrevet erklæringen på årsregnskabet.

Formålet med denne rapport er at opsummere de forhold, som vi har konstateret i forbindelse med vores revision af forvaltningen siden afgivelsen af vores direktionsnotat af 16. januar 2013 (løbende revision for 2012), og som, vi mener, bør komme til ledelsens kendskab. De opsummerede forhold er drøftet med de personer, som har ansvaret for de pågældende forhold. I tilknytning hertil er der, hvor det er skønnet nødvendigt, tillige fremsendt servicebreve til institutioner, afdelinger mv. som mere detaljeret beskriver vores observationer og anbefalinger.

Notatet er opdelt i en beskrivelse af forventede revisionsbemærkninger for 2012, der består af revisionsbemærkninger, der er konstateret i forbindelse med revisionen for 2012, og revisionsbemærkninger, der videreføres fra tidligere år.

Notatet indeholder endvidere forhold i øvrigt, der er identificeret i forbindelse med revisionen for 2012, samt opfølgning på forhold vi bemærkede i forbindelse med revisionen for tidligere år, der ikke blev anset for afsluttet ved vores direktionsnotat af 16. januar 2013.

Hvert område, som vi har gennemgået i forbindelse med revisionen, er markeret med et af nedenstående symboler:

Symbol	Betydning
	Der er tale om graverende forhold, f.eks. i form af en sandsynlig lovovertrædelse eller en væsentlig tabsrisiko.
	Revisionsområdet vurderes som ikke betryggende, og der er behov for skærpet fokus fra ledelsen, da der er behov for væsentlige forbedringer. Afgørende/betydelige forhold hvor vi anbefaler hurtig handling.
	Revisionsområdet vurderes som mindre betryggende, og der er behov for opmærksomhed fra ledelsen, da der er usikkerhed eller behov/mulighed for forbedringer.
	Revisionsområdet vurderes som relativt betryggende, og der er alene behov for forbedringer af mindre væsentlig karakter. Øvrige anbefalinger, herunder forhold der påvirker dagligdags aktiviteter.
	Revisionsområdet har ikke givet anledning til kommentarer.

Som det fremgår af afsnit 2 "Revision af regnskab 2012 - sammenfatning" er der identificeret svagheder i enkelte af de gennemgæede revisionsområder i forvaltningen.

2. Revision af regnskab 2012 – sammenfatning

2.1 Forventede revisionsbemærkninger

2.1.1 Forventede revisionsbemærkninger for 2012

Revisionsbemærkninger	Konklusion	Afsnit
Bevillingskontrol af kommunens samlede regnskab		5.1

2.1.2 Revisionsbemærkninger for tidligere år, der videreføres

Revisionsbemærkninger for tidligere år	Konklusion	Afsnit
Lønadministration – revisionsbemærkning nr. 1 fra 2011		5.2
Generel forbedring af processer og rutiner vedrørende årsregnskabs balance – revisionsbemærkning nr. 8 for 2011		5.3

2.2 Observationer fra årsregnskabsrevisionen for 2012

Revisionsområde	Konklusion	Afsnit
Kommunens omkostningsbaserede regnskabsresultat.	!	5.4
Bevillingskontrol af økonomiudvalgets regnskab	✓	5.5
Momsberigtigelse for tidligere år	✓	5.6
Gennemgang af personsager på statsrefusionsområdet, der hører under Økonomiforvaltningen	✓	5.7
Ledelseskontrol og systemafstemning på statsrefusionsområdet, der hører under Økonomiforvaltningen	!	5.8

2.3 Revisionsopgaver udført af Intern Revision

Revisionsområde	Konklusion	Afsnit
Løn- og tjenestemandspensioner	✓	6.1
Balancen	!	6.2

3. Afsluttede observationer fra tidligere år

3.1 Afsluttede observationer fra tidligere år, revisionsbemærkninger

Afsluttede observationer fra tidligere år, revisionsbemærkninger	Oprindelig konklusion	Afsluttet
Manglende kontroller med aflysning af rettigheder i tinglysningssystemet – revisionsberetning nr. 11 for 2009	✓	✓
Overvurdering af tilbagekøbsrettigheder – revisionsbemærkning nr. 7 for 2011	X	✓
Bevillingsoverholdelse – revisionsbemærkning nr. 9 for 2011	!	✓
Kommunens generelle kontrolniveau – revisionsbemærkning nr. 10 for 2011	X	✓

3.2 Afsluttede observationer fra tidligere år, øvrige forhold

Afsluttede observationer fra tidligere år, øvrige forhold	Oprindelig konklusion	Afsluttet
Servicebesøg	✓	✓
Forvaltningens budgetopfølgning	✓	✓
Gennemgang af personsager på statsrefusionsområdet, der hører under Økonomiforvaltningen	X	✓

4. Afslutning

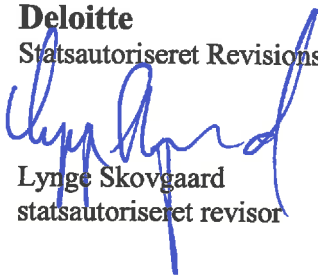
I henhold til proceduren for revisionsrapportering, som er besluttet af Borgerrepræsentationen 11. februar 2010, skal dette notat fremsendes til fagudvalget med direktionens kommentarer inden for 3 uger.

Vi foreslår derfor, at vores observationer og anbefalinger gennemgås af forvaltningen, og at ledelsen anfører deres kommentarer til vores observationer og anbefalinger. Herefter færdiggør vi direktionsnotatet med forvaltningens kommentarer, herunder eventuelle besluttede tiltag og aftalte deadlines.

København, den 6. august 2013

Deloitte

Statsautoriseret Revisionspartnerselskab

Lyng Skovgaard
statsautoriseret revisor

Allan Bojer
revisor

5. Observationer fra årsregnskabsrevisionen for 2012

5.1 Bevillingskontrol af kommunens samlede regnskab

Bevillingskontrol af kommunens samlede regnskab	
Deloitte kommentarer	Prioritet
<p>Under henvisning til den detaljerede redegørelse vedrørende bevillingskontrol, jf. bilag 1, har vi følgende observationer:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bevillingsafvigelser vedrørende finansposter, jf. afsnit 1.1.1 i bilag 1 • Kommunens regnskabspraksis for indskud i Landsbyggefonden, jf. afsnit 1.1.2 i bilag 1 <p>Der er risiko for væsentlige afvigelser mellem bevilling og regnskab, såfremt der ikke ved budgetlægningen og budgetopfølgningen er den fornødne opmærksomhed på de finansielle poster.</p> <p>Vi tilslutter sig os forvaltningens forskellige tiltag – der er gengivet i bilag 1 – til forbedring af kommunens økonomi- og likviditetsstyring samt til overholdelsen af gældende budget- og bevillingsregler.</p>	
Ledelsens kommentarer	
<p>Økonomiforvaltningen vil igangsætte tiltag til at opdatere bevillingsregler, cirkulæret for budgetopfølgning samt regnskabscirkulæret, så der kommer klarere rammer om reglerne for budgetlægning, budgetopfølgning og regnskabsaflæggelse på finansposter. Således har Økonomiforvaltningen allerede sendt nye bevillingsregler i høring i forvaltningerne og hos revisionen. Økonomiforvaltningens kommentarer til den regnskabsmæssige problemstilling vedr. indskud i Landsbyggefonden er, at Økonomiforvaltningen er enig i, at udgifter skal konteres efter transaktionsprincippet, jf. kommunens rammebilag om bogføring. Økonomiforvaltningen vil gå i dialog med forvaltningerne og sikre, at der kommer ens praksis på tværs af kommunen på området. Økonomiforvaltningerne vil endvidere i forbindelse med controlling af regnskabet have fokus på indskud i landsbyggefonden, så det sikres, at reglerne overholdes.</p>	
Ansvarlig	Status
CFØ	1. februar 2014

5.2 Lønadministration samlet set for kommunen

Lønadministration samlet set for kommunen

Deloitte's kommentarer

Prioritet

I revisionsbemærkning nr. 1 fra 2011 anbefalede vi, at Økonomiudvalget sikrer, at alle forvaltninger lever op til kommunens retningslinjer for lønforretningsgange, samt at der etableres kontroller til sikring af, at der ikke fremover forekommer lignende fejlagtige lønsager. Med baggrund i Intern Revisions rapport "Generelle og tværgående forhold på løn- og personaleområdet for 2012" er det vores vurdering, at der fortsat er behov for forøget fokus på området, men vi kan også konstatere, at der er sket betydelige fremskridt. Af rapporten fremgår:

"Det er IR's overordnede vurdering, at forvaltningerne med enkelte undtagelser generelt har implementeret gode og veldokumenterede kontroller, som er i overensstemmelse med de "Obligatoriske retningslinjer for løn- og personaleområdet i Københavns Kommune". Der er dog fortsat en række områder, hvor der er behov for at justere og styrke de etablerede processer på løn- og personaleområdet.

Følgende identificerede forhold lægger vi til grund for vores samlede konklusion herover:

- I Børne- og Ungdomsforvaltningen konstaterede vi, at kontrolniveauet på en række områder ikke var tilstrækkeligt, idet en del kontroller ikke var implementeret. Manglende implementering af interne kontroller bevirker, at der er en forøget risiko for, at såvel tilsigtede som utilsigtede fejl ikke opdages.*
- I Socialforvaltningen konstaterede vi, at kontrolniveauet i nogle centerfællesskaber med fordel kan forbedres, idet en række interne kontroller ikke blev dokumenteret eller ikke blev udført.*
- Ved mere end halvdelen af de enheder, som har været omfattet af IR's serviceeftersyn, foretages ikke stikprøvevis kontrol som beskrevet i retningslinjerne af, at indberettet ferie og fravær er i overensstemmelse med grundbilag.*
- Serviceeftersynene afdækkede, at der ved otte af de ti reviderede klynger i Børne- og Ungdomsforvaltningen er ansat nært beslægtede, hvilket kan være i uoverensstemmelse med kommunens retningslinjer.*
- IR har gennemført en opfølgning på analysen af medarbejdere med flere ansættelsesforhold. Omfanget af medarbejdere, der i 1. halvår af 2012 varetager flere ansættelsesforhold er på niveau med antallet i 1. halvår af 2011.*

Lønadministration samlet set for kommunen

- *En stor andel af de medarbejdere, der ved forvaltningernes controlling i 2011 blev kategoriseret "uhensigtsmæssigt ansættelsesforhold", har været dobbeltansat i hele 1. halvår 2012 med et timetal, der væsentligt overstiger en normal fuldtidsstilling. Der er således indikationer på, at der fortsat er uhensigtsmæssige ansættelsesforhold blandt disse medarbejdere.*
- *IR har ved stikprøvevis gennemgang af sygedagpenge- og barselsrefusioner konstateret, at kommunen ikke har opnået fuld dagpengerefusion fra medarbejderes bopælskommuner i 1/3 af de reviderede sager. Årsager hertil er bl.a.:*
- *Medarbejders fravær er indberettet for sent i Vagtplanssystemet, således at refusionsanmeldelse ikke er sendt rettidigt til bopælskommunen*
- *Refusionsanmeldelsen er i flere tilfælde fremsendt for sent / ikke sendt til bopælskommunen*
- *Refusionsenheden har ikke systematisk fulgt op på modtagelse af refusionerne*
- *Afstemning af indberetningerne til SKATS E-indkomst-register for 2012 er medio maj 2013 ikke gennemført*
- *IR har ikke modtaget al materialet, som skal danne grundlag for revision af opgørelsen for ikke afviklet ferie vedrørende optjeningsåret 2010. Erklæring vedrørende opgørelse af afregningen til feriefonden er således ikke udarbejdet ultimo maj 2013."*

Ledelsens kommentarer

Lønindberetning og kontrol af samme har med sammenlægningen af de løn- og personaleadministrative opgaver fra juni 2013 påbegyndt en systemunderstøttet ensretning af arbejdsgangene for såvel lønindberetningen som kontrol af indberetningen.

Der er forud for sammenlægningen udarbejdet en række forretningsgange internt i Koncernservice samt på opgavesnitfladerne mellem Koncernservice og forvaltningerne. Tiltagene forventes at afføde en forbedring af kravene til lønkontrol i Københavns Kommune.

Fsva. forvaltningernes ledelsestilsyn, herunder kontrol af lønudgifter, forventes der ligeledes med de forbrugsrapporter, som Koncernservice via "Min Lederside" fremadrettet stiller til rådighed for forvaltningernes budgetansvarlige, at forbedre forvaltningernes betingelser for at opfylde kravene til ledelsestilsyn.

Koncernservice vil ligeledes påbegynde arbejdet med en ajourføring af "Obligatoriske retningslinjer for løn- og personaleområdet i Københavns Kommune", bl.a. på baggrund af den forbedrede systemunderstøttelse, som sammenlægningen af de løn- og personaleadministrative opgaver afføder samt nye snitflader internt i Københavns Kommune.

Lønadministration samlet set for kommunen	
Ansvarlig	Status
KS	2. kvartal 2014

5.3 Generel forbedring af processer og rutiner vedrørende årsregnskabet balance

Generel forbedring af processer og rutiner vedrørende årsregnskabet balance	
Deloitte's kommentarer	Prioritet
<p>I revisionsbemærkning nr. 8 fra 2011 tilsluttede vi os de anbefalinger, som Intern Revision havde fremdraget om fremadrettede forbedringsmuligheder af kommunens arbejde med årsregnskabet balance. Med baggrund i Intern Revisions rapporter til forvaltningerne "Revision af årsregnskabet 2012" er det vores vurdering, at der fortsat er behov for fokus på området, men vi kan også konstatere, at der er sket fremskridt, idet det er det generelle indtryk i rapporterne, at forvaltningerne "har udarbejdet afstemningsmateriale og dokumentation i overensstemmelse med regnskabscirkulæret for Københavns Kommune". Det er dog også identificeret en række konkrete fejl samt rutiner og processer, som med fordel kan forbedres. De væsentligste forhold herfra er opsummeret i direktionsnotaterne til de enkelte forvaltninger, hvortil henvises.</p>	
<p>Ledelsens kommentarer</p> <p>Økonomiforvaltningen har et løbende fokus på området. Økonomiforvaltningen vurderer således løbende, om der er behov for ændringer i regelsættet, herunder om der skal ske præciseringer i regi af regnskabscirkulæret. Såfremt der er problemstillinger på tværs af kommunen, vil Økonomiforvaltningen koordinere en fælles løsning og ellers bistå forvaltningerne, såfremt der er behov for dette.</p>	
Ansvarlig	Status
CFØ	31. december 2013

5.4 Kommunens omkostningsbaserede regnskabsresultat

Kommunens omkostningsbaserede regnskabsresultat

Deloitte's kommentarer

Prioritet

Intern revision har i forbindelse med gennemgang af KEJD's registreringer af aktiver under opførelse (anlægsaktiver) observeret, at regulering af primoværdier fejlagtigt sker over egenkapitalen mod retteligt den omkostningsbaserede resultatopgørelse. De konkrete fejlregistreringer andrager 1.311,3 mio.kr., jf. KEJD's opgørelse.

Fejlen påvirker alene den omkostningsbaserede resultatopgørelse - som kommunen frivilligt indarbejder i årsregnskabet - der udviste et overskud på 2.687,9 mio.kr. mod retteligt et overskud på 1.376,6 mio.kr. Fejlen er rettet i kommunens årsregnskab og påvirker i øvrigt ikke anlægsaktiverne eller det udgiftsbaserede bevillingsregnskab.

Da ansvaret for fejlen henhører under KEJD, er observationen og tilhørende anbefalinger detaljeret beskrevet i direktionsnotatet til Kultur- og Fritidsforvaltningen.

Efter vores opfattelse kunne/burde fejlen også være blevet opdaget ved gennemgang af posteringer foretaget direkte i egenkapitalen og senest i forbindelse med udarbejdelse af note til egenkapitalen, da beløb af denne størrelse vedrørende anlægsaktiver er udsædvanlig og atypisk.

Vi vil derfor anbefale, at ØKF foretager en central kvalitetssikring af OBR-regnskabet.

Ledelsens kommentarer

Økonomiforvaltningen anerkender, at der er sket en fejl på 1,3 mia. kr. i den frivillige del af OBR-regnskabet, som efterfølgende er blevet rettet. Økonomiforvaltningen vil sørge for, at der udføres en central kvalitetssikring af OBR-regnskabet. Kvalitetssikringen vil både blive foretaget i forbindelse med bogføringen og ved udarbejdelsen af OBR-regnskabet. Økonomiforvaltningen vil inddrage OBR-gruppen med deltagelse fra forvaltningerne og KS i arbejdet med kvalitetssikringen af OBR-regnskabet.

Ansvarlig

Status

CFØ

1. februar 2014

5.5 Bevillingskontrol af økonomiudvalgets regnskab

Bevillingskontrol af økonomiudvalgets regnskab

Deloitte kommentarer

Prioritet

Under henvisning til den detaljerede redegørelse vedrørende bevillingskontrol, jf. bilag 1, har vi følgende observationer:

- Merforbrug på bevillingen til Fælles forsikringer, anlæg, jf. afsnit 1.2.1 i bilag 1
- Manglende rapportering af aktiviteter og ydelser, jf. afsnit 1.2.2 i bilag 1

Vi har indhentet økonomiforvaltningens besvarelse, jf. bilag 1, hvilket ikke giver anledning til yderligere kommentarer/anbefalinger.

Ledelsens kommentarer

Ad. 1: Ift. merforbruget på bevillingen Fælles forsikringer, anlæg, anerkender Økonomiforvaltningen som nævnt i bilag 1, at der af de anførte grunde ikke blev anmodet om tillægsbevilling inden regnskabsafslutningen for 2012. På alle områderne er merforbruget søgt overført til 2013, hvor der er afsat bevilling til at dække udgiften. Det er derfor Økonomiforvaltningens opfattelse, at der reelt er tale om en periodiseringsudfordring mellem 2012 og 2013, hvoraf en del kan henføres til indførelsen af den nye regnskabspraksis, hvor udgifter bogføres det år, hvor skaden udbedres.

Ad. 2: Som nævnt i bilag 1 er Økonomiforvaltningen enig i, at aktivitetsoversigten vedr. Koncernservice ikke indgik i forelæggelsen til Økonomiudvalget. Da der ikke er blevet styret gennem enhedspriskataloget for Koncernservice, er det fra Budget 2013 besluttet, at Koncernservice ikke fremadrettet skal indgå med enhedspriser.

Ansvarlig

Status

Ad. 1 KS

Ad. 2 SLK

5.6 Momsberigtigelse for tidligere år

Momsberigtigelse for tidligere år

Deloitte kommentarer

Prioritet

I forbindelse med revisionen af momsrefusionsopgørelsen observerede vi, at en berigtigelse af manglende momsrefusion på 18,8 mio.kr. for 2007 til 2011, vedrørende momspositivlisten under Børne- og Ungdomsforvaltningens ansvarsområde, er bogført og indregnet i momsrefusionsopgørelsen som "for meget modtaget" mod retteligt "for lidt modtaget". Forholdet bevirker, at kommunen mangler 37,6 mio. kr. i momsrefusion for 2012.

Momsberigtigelse for tidligere år	
<p>Observationen henhører som nævnt under Børne- og Ungdomsforvaltningens ansvarsområde og er derfor rapporteret i BUF's direktionsnotatet. Men da korrektionen vedrører tidligere år, er den bogført under funktion 7.65.87 som regnskabsforklares af økonomiforvaltningen.</p> <p>Efter vores opfattelse kunne/burde fejlen være blevet opdaget i forbindelse med økonomiforvaltningens budget- og bevillingskontrol. Men af regnskabsbemærkningen til funktionen fremgår det blot: "Merudgiften på 9,6 mio. kr., som regnskabsforklares centralt af Center for Økonomi".</p>	
Ledelsens kommentarer	
<p>Økonomiforvaltningen er enige i, at afvigelsen på funktion 7.65.87 skulle have været forklaret i regnskabet. Dette er desværre ikke sket. Økonomiforvaltningen vil fremadrettet sikre, at afvigelser på finansposter forklares i regnskabet, jf. oven for om forøget fokus på finanspostområdet under punkt 5.1.</p>	
Ansvarlig	Status
CFØ	31. december 2013

5.7 Gennemgang af personsager på statsrefusionsområdet, der hører under Økonomiforvaltningen

Personsager med statsrefusion	
Deloitte's kommentarer	Prioritet
<p>5.7.1 Børnetilskud</p> <p>Vi har i forbindelse med vores revision af personsager foretaget gennemgang af i alt 5 sager vedrørende Børnetilskud. Gennemgangen har ikke givet anledning til bemærkninger.</p>	
<p>5.7.2 Børnefamilieydelse</p> <p>Vi har i forbindelse med vores revision af personsager foretaget gennemgang af i alt 10 sager vedrørende børnefamilieydelse. Gennemgangen har ikke givet anledning til bemærkninger.</p>	
<p>5.7.3 Underholdsbidrag</p> <p>Vi har i forbindelse med vores revision af personsager foretaget gennemgang af i alt 5 sager vedrørende underholdsbidrag. Gennemgangen har ikke givet anledning til bemærkninger.</p>	
<p>5.7.4 Boligsikring</p> <p>Vi har i forbindelse med vores revision af personsager foretaget gennemgang af i alt 15 sager vedrørende boligsikring. Gennemgangen har givet anledning til bemærkninger i 1 sag uden refusionsmæssig betydning.</p>	

Personsager med statsrefusion

Sagen er drøftet med forvaltningen, der efterfølgende har foretaget korrektion af den konkrete sag. Derudover er det bemærket, at det ikke i alle sager fremgår af journalen, hvorvidt der er foretaget kontrol af indkomstoplysninger til e-indkomst, og hvilket indkomstoplysninger der ligger til grund for beregningen af boligsikringen.

Forholdet er drøftet med forvaltningen, der har oplyst, at journalpligten i sagerne er indskærpet.

5.7.5 Boligyldelse og boligydelse som lån

Vi har i forbindelse med vores revision af personsager foretaget gennemgang af i alt 10 sager vedrørende boligydelse og boligydelse som lån. Gennemgangen har givet anledning til bemærkninger i 1 sag, hvor der fejlagtigt ikke var indberettet tillæg for indvendig vedligeholdelse.

Sagen er drøftet med forvaltningen, der efterfølgende har foretaget korrektion af den konkrete sag.

5.7.6 Beboerindskudslån

Vi har i forbindelse med vores revision af personsager foretaget gennemgang af i alt 5 sager vedrørende beboerindskudslån. Gennemgangen har ikke givet anledning til bemærkninger.

5.7.7 Folkepension og helbredstillæg

Vi har i forbindelse med vores revision af personsager foretaget gennemgang af i alt 10 sager vedrørende folkepension og helbredstillæg. Gennemgangen har ikke givet anledning til bemærkninger.

5.8 Ledelseskontrol og systemafstemninger på statsrefusionsområdet, der hører under Økonomiforvaltningen

Ledelseskontrol og systemafstemninger på statsrefusionsområdet

Deloitte's kommentarer

Prioritet

5.8.1 Ledelsestilsyn

Vi har i forbindelse med gennemgangen af boligindskudslåneområdet konstateret, at der på tidspunktet for vores gennemgang endnu ikke var udført ledelsestilsyn for 2012.

Derudover er det konstateret, at der for området folkepension og helbredstillæg kun er gennemført ledelsestilsyn for 1. kvartal 2012.

Forholdet er drøftet med forvaltningen, og vi har anbefalet, at ledelsestilsynet gennemføres.

Ledelseskontrol og systemafstemninger på statsrefusionsområdet

5.8.2 Systemafstemninger

Boliglån

Vi har i forbindelse med vores gennemgang af refusionsopgørelsen vedrørende boliglån konstateret, at der ikke er foretaget afstemning mellem ydelsessystemet og KØR, og der er en uafklaret difference vedrørende tab på lån.

Forholdet er drøftet med forvaltningen, der har oplyst, at forholdet undersøges, og at der vil blive lavet en afstemning mellem ydelsessystem og KØR.

Pensionssystemet

Vi har i forbindelse med vores revision konstateret, at der endnu ikke er foretaget en afstemning af pensionssystemet.

Forholdet er drøftet med forvaltningen, der har oplyst, at afstemningen er under udarbejdelse.

Ledelsens kommentarer

Ad. 5.8.1

I andet kvartal 2013 er ledelsestilsynet for boligindskudslåneområdet gennemført omfattende til og med andet kvartal 2013. Ift. området for folkepension og helbredstillæg er der udarbejdet et koncept for gennemførelse af ledelsestilsynet. Det forventes, at ledelsestilsynet for dette område igangsættes i løbet af 2013. Der gennemføres en løbende kontrol i Københavns Borgerservice med henblik på, at det fremtidige ledelsestilsyn kan ske kvartalsmæssigt på både boligindskudslåneområdet samt området for folkepension og helbredstillæg.

Ad. 5.8.2

Boliglån: Saldoen i KØR skyldes hovedsageligt afskrevne sager, der budre være udposteret til hovedkonto 9. Dette er endnu ikke sket, primært grundet uafsluttet afstemning af området. Der er i 2012 ibrugtaget et nyt lånesystem ift. boliglån. Differencen mellem dette lånesystem og KØR vedrørende tab skyldes, at tidligere afskrevne sager ikke er overført til det nye system. Det er tidligere aftalt med Intern Revision, at oprydningen af boliglånsområdet afsluttes inden udgangen af 2013.

Pensionssystemet: Der er mindre differencer mellem posteringer fra pensionssystemet og afregninger af A-skat. Københavns Borgerservice er i samarbejde med systemejer og KMD i gang med at finde frem til årsagen til differencerne ved hjælp af uddata fra pensionssystemet. Afstemningen forventes afsluttet i tredje kvartal 2013.

Ansvarlig

KBS

Status

Pensionssystemet 3. kvartal 2013 og øvrige den 31. december 2013

6. Revisionsopgaver udført af Intern Revision

6.1 Løn- og tjenestemandspensioner

Løn- og tjenestemandspensioner

Observation**Prioritet**

Som led i vores revisionsplanlægning har vi aftalt med Intern Revision, at de udfører revisionen af løn- og tjenestemandspensioner. Det er fortsat os, der har det overordnede ansvar for revisionens udførelse, og vi deltager derfor aktivt i planlægningen af revisionsindsatsen på dette område. Vi afholder opfølgingsmøder med Intern Revision under udførelse af revisionsopgaven, og vi foretager review af det udførte revisionsarbejde.

Vi har aftalt med Intern Revision, at Intern Revision udarbejder rapporteringen vedrørende revisionen af løn- og tjenestemandspensioner, som vi godkender, inden den tilgår forvaltningen.

Hovedkonklusionen fra gennemgangen er ifølge rapport af 28. februar 2013:

"Det er vores vurdering, at Økonomiforvaltningen har etableret og gennemfører en hensigtsmæssig forvaltning af lønområdet i overensstemmelse med de gældende retningslinjer for Københavns Kommune. Personaleafdelingen har generelt implementeret gode og veldokumenterede kontroller, som er i overensstemmelse med de "Obligatoriske retningslinjer for løn- og personaleområdet i Københavns Kommune."

For yderligere redegørelse henvises til Intern Revisions rapport "Revision af lønområdet i 2012-regnskabet".

6.2 Balancen

Balancen

Observation

Prioritet

Intern revision har i overensstemmelse med godkendt revisionsplan for 2012 foretaget revision af de udarbejdede afstemninger af balancekonti samt afstemt regnskabsopstilling og noter i årsregnskabet til underliggende dokumentation.

Intern Revision har afgivet særskilt rapport om "Revision af årsregnskabet 2012".

Hovedkonklusionen fra gennemgangen er ifølge rapporten:

"Det er vores vurdering, at Økonomiforvaltningen har udarbejdet afstemningsmateriale og dokumentation i overensstemmelse med regnskabscirkulæret for Københavns Kommune.

Ved revision af enkelte regnskabsposter har vi konstateret følgende væsentlige forhold:

Finansielle anlægsaktiver:

- *Databasen, som danner grundlag for opgørelse af værdien af grunde og bygninger med tinglyste tilbagekøbsrettigheder, ajourføres ikke løbende, når der sker ændringer i data for grunde og bygninger heri. To ejendomme var fejlagtigt noteret frikøbt, mens en frikøbt ejendom fortsat indgik i beholdningen. Netto udgør disse fejlregistreringer 61 mio. kr.*

Kortfristede tilgodehavender i øvrigt:

- *Et tilgodehavende på 83 mio. kr. og en tilsvarende gæld fra 2011 vedrørende forsikringskader på bygninger er fejlagtigt ikke tilbageført.*
- *Værdiansættelsen af tilgodehavende sygedagpengerefusioner og barselsrefusioner er værdiansat ca. 43 mio. kr. for lavt. Endvidere er der modtaget 27 mio. kr. i sygedagpengerefusioner i december 2012, som ikke er indtægtsført.*

Hensatte forpligtelser:

- *KS har hensat 41 mio. kr. til skyldige feriepenge til ansatte medarbejdere. Jf. regnskabspraksis indgår kun skyldige feriepenge til fratrådte medarbejdere i kommunens regnskab."*

Vi har foretaget gennemgang og vurdering af rapporten, hvilket ikke har givet os anledning til yderligere kommentarer.

For yderligere redegørelse henvises til Intern Revisions rapport "Revision af årsregnskabet 2012".

Bilag 1

1. Detaljeret redegørelse vedrørende bevillingskontrol

1.1 Kommunes samlede regnskab

1.1.1 Bevillingsafvigelser vedrørende finansposter

I de senere år har der været betydelige afvigelser på bevillingerne på service, anlæg og overførsler tillige med, at regnskabsprognoserne har udvist store afvigelser ift. årets endelige resultat.

Økonomiforvaltningen har derfor i samarbejde med forvaltningerne i løbet af 2012 arbejdet med en række tiltag, herunder periodiserede budgetter på institutionsniveau, hurtigere prognoser til Økonomiudvalget og kvartalsregnskaber, der alle har understøttet en bedre budgetopfølgning.

Vi kan på grundlag af vores gennemgang af udvalgsregnskaberne tilslutte os, at der i 2012 har været en tilfredsstillende budgetstyring på de 3 bevillingsområder og klart forbedret ift. tidligere år.

Dette niveau er derimod endnu ikke opnået på bevillingen til Finansposter, da der – som i tidligere år – er observeret betydelige afvigelser mellem budget og regnskab.

Efter vores opfattelse er de finansielle poster på hovedkonto 7 og 8 svært styrbare, idet de bl.a. vedrører forskydninger i betalingsmønstre mv. Dertil kommer, at der gælder forskellige bevillingsregler for de finansielle poster – for nogle gælder de almindelige drifts- og anlægsbevillinger, andre finansposter har kun en finansiell funktion, og visse har hverken bevillingsmæssig eller finansiell funktion. Denne opdeling har betydning for, hvilke poster der skal udarbejdes budgetforudsætninger for, og hvor det under den løbende budgetopfølgning skal vurderes, om der er grundlag for at indhente tillægsbevilling hos Borgerrepræsentationen.

Disse problemer afspejler sig ved de vanskeligheder, der er observeret ved vores gennemgang af udvalgenes regnskabsforklaringer:

- I en forvaltning er det i regnskabsforklaringerne anført, at som udgangspunkt er der ingen budgetforudsætning på andre balanceforskydninger
- I en forvaltning opdeles bevillingsområdets finansposter i to hovedområder: Dels renteindtægter samt renteudgifter af langfristet gæld, dels langfristede balanceposter. Øvrige poster regnskabsforklares ikke
- I en forvaltning opdeles finansposterne i dels budgetlagte finansposter, dels ikke-budgetlagte finansposter. Sidstnævnte omfatter de finansposter, der alene har en finansiell funktion
- I en forvaltning budgetangives (oprindeligt og korrigeret budget) finansposterne til 0 kr.

For så vidt angår styringen af de finansielle poster skal der henvises til, at Økonomiforvaltningen på baggrund af udvalgenes regnskabsforklaringer har vurderet, at den reelle kasse fremover bør opgøres inklusive alle kortfristede tilgodehavender og gældsposter, der vil medføre ind- og udbetalinger inden for den nærmeste fremtid.

Vi har på baggrund af vores observationer anbefalet Økonomiforvaltningen, at der iværksættes tiltag til sikring af en forbedret økonomistyring af de finansielle poster, herunder ved en præcisering af bevillingsreglerne, så der skabes større klarhed over kravene til budgetlægningen, budgetopfølgningen og udarbejdelsen af udvalgenes regnskabsforklaringer.

Økonomiforvaltningen har hertil oplyst, at *"Økonomiforvaltningen (ØKF) har i de senere år fokuseret på de områder, der har størst betydning for kommunens økonomi, og, som Deloitte påpeger, har dette øget fokus resulteret i bedre styring. ØKF er enige i, at der fremover bør være en større fokus på bedre styring på finansposterne.*

Budgetlægning og regnskabsføring af finansposter er forvaltningernes ansvarsområde, men ØKF vil igangsætte tiltag til at opdatere bevillingsreglerne, cirkulæret for budgetopfølgning, samt regnskabs-cirkulæret, så der kommer klarere rammer om reglerne for budgetlægning, budgetopfølgning og regnskabsaflæggelse på finansposter. Reglerne vil være på plads inden årets udgang.

ØKF vil i resten af 2013 have stort fokus på budgetopfølgningen, og ifm. årsregnskabet på regnskabsaflæggelsen på finansposter, og derved have fokus på at sikre en ensartet rapportering i forvaltningerne."

1.1.2 Kommunens regnskabspraksis for indskud i Landsbyggefonden

Ved vores gennemgang af udvalgsregnskaberne for Sundheds- og Omsorgsforvaltningen, Socialforvaltningen og Teknik- og Miljøforvaltningen har vi observeret væsentlige afvigelser på funktion 8.32, Forskydninger i langfristet tilgodehavender, som ifølge regnskabsforklaringerne vedrører forsinkelse i indbetaling af indskud i Landsbyggefonden.

Eksempelvis oplyser Sundheds- og Omsorgsforvaltningen supplerende, at mindreudgiften på 50,6 mio.kr. reelt er udtryk for en tidsforskydning mellem det tidspunkt, hvor de skemagodkendelser, som danner grundlag for indbetalinger til Landsbyggefonden, foreligger, og det tidspunkt, hvor Landsbyggefonden faktisk anmoder om indbetaling af indskuddet. Det er Landsbyggefonden, der alene beslutter, hvornår de anmoder om indbetaling af indskuddet.

Vi har over for de tre forvaltninger givet udtryk for, at efter vores opfattelse anses udgiften for afholdt, og skal derfor udgiftsposteres, jf. kommunens regnskabspraksis i overensstemmelse med transaktionsprincippet, hvorefter alle udgifter indregnes, der vedrører året, såfremt disse kan dokumenteres pålideligt.

Vi skal gengive følgende besvarelse af den regnskabsmæssige behandling af indskuddet til Landsbyggefonden:

"Sundheds- og Omsorgsforvaltningen er grundlæggende enig i revisionens synspunkt, hvor regnskabspraksis i overensstemmelse med transaktionsprincippet også indebærer, at kommunens indskud i Landsbyggefonden indregnes, såfremt de kan dokumenteres pålideligt, uanset om opkrævning fra Landsbyggefonden har fundet sted.

Dog forudsættes, at Økonomiforvaltningen – om nødvendigt efter forelæggelse for Økonomiudvalget – præciserer denne praksis i kommunens Kasse- og regnskabsregulativ med tilhørende bilag, således at proceduren gøres obligatorisk for samtlige forvaltninger.

Ved flerårige anlægsprojekter indregnes det samlede indskud på færdiggørelsestidspunktet, når Landsbyggefonden's skemagodkendelse foreligger. De opgjorte men ikke betalte indskud registreres ved regnskabsårets udløb som en finansforskydning (kredit 08.28.17 og debet 08.32.24)."

Vi skal anmode om Økonomiforvaltningens kommentarer til den regnskabsmæssige problemstilling.

1.2 Økonomiudvalgets regnskab

1.2.1 Merforbrug på bevillingen til Fælles forsikringer, anlæg

Bevillingen til Fælles forsikringer, anlæg, udgør 52,8 mio.kr. og har et forbrug på 74,9 mio.kr.

Merudgiften er således på 22,1 mio.kr., svarende til 41,9 %, og er primært regnskabsforklaret med følgende:

- Merforbrug på 16,4 mio.kr. som følge af ekstraordinære høje udgifter til ordinære skader på bygninger vedrørende tidligere år, som først er udbedret i 2012
- Merforbrug på 9,7 mio. kr. på ABA til etablering af automatiske brandalarmeringsanlæg på kommunens bygninger. Merforbruget skyldes en hurtigere opsætning af de automatiske brandalarmeringsanlæg i sidste del af året primært på Københavns Brandvæsens sikringsprojekter

Efter vores opfattelse har økonomistyringen af denne bevilling ikke været tilfredsstillende, da der afholdes udgifter uden bevillingsmæssig hjemmel. Budgetopfølgningen burde have udvist behovet for at indhente den lovkrævede tillægsbevilling. Dette er en af de få undtagelser fra den ellers helt tilfredsstillende økonomistyring i kommunen i 2012.

Økonomiforvaltningen har hertil oplyst, at:

"Bevillingen fælles forsikringer, anlæg er finansieret af en stjernemarkeret rammebevilling og ordningen skal over tid hvile i sig selv. Nedenfor argumenteres der for, at merforbruget på 16,4 mio. kr. i 2012 reelt skyldes periodeforskydninger på tværs af regnskabsår som følge af nye regnskabspraksis og derfor er af regnskabsteknisk karakter. Økonomiforvaltningen er dog enig i, at ændringer i reperiodisering på anlæg mellem årene kræver en tillægsbevilling, hvorfor denne burde have været opnået.

Økonomiforvaltningen vurderer, at merforbruget skal ses i sammenhæng med den nye regnskabspraksis, der er aftalt mellem ØKF, KEjd og Intern Revision i 2012. Den nye regnskabspraksis indebærer, at udgifter bogføres i udbedringsåret i modsætning til tidligere, hvor udgiften blev hensat og først driftsbogført, når Københavns kommune havde modtaget erstatning fra Tryg. Ændringen i regnskabspraksis gør altså op med tidligere års praksis, således at udgiften nu bogføres i det regnskabsår, hvor skaden udbedres uafhængigt af, hvornår - eller om - Københavns kommune får erstatning fra Tryg.

Den nye praksis blev aftalt i efteråret 2012, og omfanget af de økonomiske effekter blev først afklaret i forbindelse med regnskabsafslutningen. Økonomiforvaltningen havde derfor ikke mulighed for at anmode om tillægsbevilling inden regnskabsafslutningen. Økonomiforvaltningen medgiver, at det kunne fremgå tydeligere af regnskabsforklaringen, at der var tale om en ændring i regnskabspraksis.

Vedr. merforbrug på 9,7 mio. kr. på ABA blev der i budgetforhandlingerne for 2013 afsat midler til at forsætte arbejdet med sikringsprojekterne. Anlægsmidlerne blev stjernemarkeret i forbindelse med budgetvedtagelsen og skal derfor ikke udmøntes med særskilt anlægsbevilling. Økonomiforvaltningen var på daværende tidspunkt ikke klar over, at en del af midlerne med fordel kunne være fremrykket til 2012. Nedenfor redegøres for de faktorer, der besværliggjorde et estimat af det endelige årsforbrug.

Opgaven vedr. opsætningen af de automatiske brandalarmeringsanlæg og sikringsprojekterne er placeret i KEjd og Københavns Brandvæsen, hvorimod bevillingen er placeret i Koncernservice. Koncernservices forventninger til udviklingen på området er baseret på dels en løbende opfølgning på forbruget på området, dels rapporteringer fra de to enheder. Denne opfølgning har medført en del usikkerhed om, hvorvidt bevillingen ville blive anvendt inden årets udgang, beroende på en endelig afklaring af planerne for opsætningen af brandalarmeringsanlæggene.

Ved regnskabet udgjorde det samlede forbrug 47,1 mio.kr. Heraf blev opgaver for 44,1 mio. kr. endelig afsluttet og bogført i december. Det skyldes, som nævnt i regnskab 2012, en væsentligt hurtigere opsætning af de automatiske brandalarmeringsanlæg i sidste del af året end forventet. Fremadrettet vil der blive arbejdet med et styringssetup, der sikrer, at det er muligt i løbet af året at indhente evt. tillægsbevillinger, så budgettet kan reperiodiseres i forhold til det faktiske forbrug.

Økonomiforvaltningen havde derfor ikke mulighed for at anmode om reperiodisering (tillægsbevilling) inden regnskabsafslutningen. Økonomiforvaltningen arbejder i 2013 på at få omplaceret bevillingerne således, at bevillingen er placeret under de enheder som udfører projekterne for at sikre en tættere opfølgning samt entydig ansvarsfordeling for bevillingen.

Sammenfattende anerkender Økonomiforvaltningen, at der af de overfor nævnte grunde ikke blev anmodet om tillægsbevilling inden regnskabsafslutningen for 2012. På alle områderne er merforbruget søgt overført til 2013, hvor der er afsat bevilling til at dække udgiften. Det er derfor økonomiforvaltningens opfattelse, at der reelt er tale om en periodiseringsudfordring mellem 2012 og 2013, hvoraf en del kan henføres til indførelsen af den nye regnskabspraksis, hvor udgifter bogføres det år hvor skaden udbedres."

1.2.2 Manglende rapportering af aktiviteter og ydelser

Der skal ifølge regnskabscirkulæret angives budgetterede og realiserede enhedspriser. Oversigt over aktiviteter og ydelser som hver forvaltning skal afrapportere på fremgår af Regnskabscirkulærets Del IV – Oversigt over aktiviteter og ydelser.

Der er som tidligere under Brandvæsenet givet oplysninger om Mål, Resultatkrav, Resultat og Målopfyldelse. Disse er tilfredsstillende.

Kravene i Del IV til Økonomiudvalget ses ikke at være opfyldt. Kravene vedrører Koncernservice, som heller ikke sidste år var opmærksom på rapporteringskravene til aktiviteter, ydelser, mål og resultatkrav.

Økonomiforvaltningen har hertil oplyst, at:

"Økonomiforvaltningen er enig i, at aktivitetsoversigten vedr. Koncernservice ikke indgik i forelæggelsen til Økonomiudvalget. Dette var desværre en forglemmelse. Da der ikke er blevet styret gennem enhedspriskataloget for Koncernservice, er det fra Budget 2013 besluttet, at de ikke skal indgå med enhedspriser. Det bemærkes i den sammenhæng, at enhedspriskataloget er rettet imod direkte borgerrelaterede aktiviteter. Enhedspriserne i Koncernservice anvendes til administrative formål."